

Romeinen 2:17-3:8

Ook kerkmensen hebben Jezus nodig.

Drie belemmeringen: 1 steunen op de wet 2 steunen op de besnijdenis/doop 3 steunen op Gods trouw (op een verkeerde manier)

Gemeente,

In 1:16-17 heeft Paulus de kern, de samenvatting opgeschreven: het Evangelie is een kracht Gods tot zaligheid. In het Evangelie van Jezus Christus openbaart God Zijn rechtvaardigheid. Namelijk: dat Hij die Zelf geeft. Dat Hij in Jezus Christus rechtvaardigheid/volmaaktheid geeft. Hij eist die van ons. Laten we zeggen een parel. En: in Jezus Christus geeft Hij die ook Zelf aan zondaren. In Jezus Christus Die de straf op de zonde droeg, Die de wet helemaal hield volkomen en volmaakt. Dat noemen we de gerechtigheid van Christus. Dat Evangelie, deze gerechtigheid van Christus, heeft ieder mens nodig.

Dat is Paulus aan het aantonen. Ieder mens heeft de gerechtigheid van Jezus Christus nodig. Dat geldt de mens, hoofdstuk 1:18-32 die nooit van God gehoord heeft. En een boom of beeld aanbidt. En aan zonden overgeven is. Ook zo'n mens heeft de gerechtigheid van Jezus nodig. Want Gods toorn is op hem.

Dat geldt ook de mens, hoofdstuk 2:1-16, die keurig netjes leeft. Die nooit van God gehoord heeft, of wel, maar keurig netjes leeft. Voorbeeldig in mensenogen. Maar ook zo'n mens heeft de gerechtigheid van Jezus nodig.

En dat geldt ook de Jood, de godsdienstige, de kerkelijke mens. Dat betoogt Paulus in hoofdstuk 2:17-3:8. Ook kerkelijke mensen, mensen die zoveel beter weten dan anderen, hebben de gerechtigheid van Jezus nodig.

Paulus heeft dus maar één bedoeling in dit gedeelte. Ons te bewegen om te komen tot Jezus Christus. Om de parel van Zijn gerechtigheid in ontvangst te nemen. Je kunt daarbij de vraag stellen: mag dat wel? Mag zomaar iedereen komen en die parel in ontvangst nemen? Nou, zegt de Romeinenbrief, dat is nu juist het Evangelie. Dat die parel ieder die het hoort wordt aangeboden. Dus ook u, ook jou. Het Evangelie is het dienblad waarop de parel van Jezus' gerechtigheid ons wordt aangeboden: geloof en neem.

Maar....toch komen zondaren niet? Toch laten mensen zich tegenhouden. Dat is toch verschrikkelijk! Dat mensen zich laten tegenhouden. Kerkmensen. U, jij en ik. En toch niet komen tot Jezus

Christus en Zijn gerechtigheid. Door allerlei blokkades. En in ons gedeelte is Paulus bezig om die blokkades te slechten, uit de weg te ruimen, af te breken, te slopen. Je zou kunnen zeggen of denken: hij doet een negatief werk: hij breekt af en sloopt, ja, maar om daardoor ons te laten komen tot Christus. Dat is zijn intentie. Dat is Gods intentie vanavond ook. Dat we komen tot Jezus Christus. En daarom breekt Paulus drie blokkades af. Ten eerste het vertrouwen op de wet, ten tweede het vertrouwen op de besnijdenis, de doop en ten derde het vertrouwen, verkeerde vertrouwen, op Gods trouw.

1 niet steunen op de wet

Wat houdt mensen tegen om te komen tot Jezus Christus? Om Zijn gerechtigheid te ontvangen? 2:17. Zie gij wordt een Jood genoemd en rust op de wet. Vs 18 en gij weet Gods wil. Dus nu gaat het over ons. Mensen die weten hoe het zit. Ja, op zich kunnen heidenen ook wel besef hebben van goed en kwaad. En van nature doen wat behoort hoorden we vorige keer. Maar dat geweten geeft alleen grove houtskoollijnen aan. Niet moorden, niet stelen, niet glashard liegen, niet overspel doen. Maar aan de grenzen is het heel vaag en wazig. Maar de wet van God kleurt het veel secuurder in. Je ziet precies wat wel en wat niet mag. Als je op grond van de Bijbel weet en belijdt en leert dat abortus ook doden is. Dat winkel openstelling op zondag verboden is door God. Dat geslachtsgemeenschap voor het huwelijk niet Gods bedoeling is. Dat vrouwenkleding zich moet onderscheiden van mannenkleding. Als je geen weet hebt van God, dan zeg je al gauw: wat zit daar voor kwaad in, als je maar niemand benadeelt, en je voelt je er goed bij. Maar wij die de wet van God hebben, wij weten beter. En daarmee was je als Jood in Rome van die dagen uniek, en ben je als christen in onze tijd even uniek. Je voelt je soms een roepende in de woestijn. En zou het iedereen wel willen leren: maar dat zit zo.

En daarmee voel je je zo makkelijk, vanzelf van nature, beter dan de rest. Dat je denkt: op weg naar het gericht sta ik lang niet vooraan. Je zegt dat niet zo snel hardop, maar het voelt wel zo. Dat je beter bent, dat anderen Jezus harder nodig hebben dan jij. Je vertrouwt op de wet, dat je die kent en beter weet dan zoveel anderen.

Maar, breekt Paulus af, vers 21, jij, u die anderen leert en onderwijst en het beter weet, wat doe jezelf? Tegen abortus zijn, maar zelf niets doen aan kinderplicht. Tegen winkelopening op zondag, maar zelf in de kerk je begroting en je inkopen bedenken. Tegen geslachtsgemeenschap voor het huwelijk zijn, maar zelf via internet zoveel vrouwen opzoeken. Tegen mannenkleden voor vrouwen zijn, maar zelf als man niet op Christus lijken.

Net als vorige keer: die ander heeft een sneeuwpop voor de deur staan, zelf heb je een of meer sneeuwballen in de achtertuin liggen. Maar je overtreedt hetzelfde gebod.

En bovendien: als je tegen 1 gebod zondigt, dan zondig je tegen alle geboden. Want elk gebod komt uit God. Elk gebod is verbonden met Gods hart. Als een ander een gebod overtreedt trapt die God op Zijn hart. Maar als ik een gebod overtreed, een ander gebod, volgens mij vaak wat minder erg dan, dan trap ik óók op Gods hart. Wie één gebod overtreedt, overtreedt alle geboden, tergt en krenkt God!

En als je dan de wet kent en weet dan is het des te erger! Hoe beter je het weet, hoe erger het is dat je toch zondigt. Waar we het zondagavond over hadden, want dan wordt Gods Naam om onzentwil gelasterd. Dat kan ook zo, dat wij weliswaar zondigen zo dat niemand het ziet, meestal is dat zo, proberen we dat zo. Maar God, Die het ziet, Die onttrekt Zijn Geest. En de kerk zakt in, de kerk straalt zo weinig uit, de kerk trekt zo weinig mensen aan. En mensen verachten de kerk, praten laatdunkend over de kerk. Dat ze zo slap is, en zo verdeelt, en zo weinig aantrekkingskracht heeft, zo weinig blijmoedig is. Ja, want ik bedroef de Geest door mijn verborgen zonden. God toornt daarom over mijn zonden erger dan over die van de wereld. Als iemand drie euro, klein beetje geld, heeft en hij geeft niks aan een collecte, is dat erg. Als iemand miljoen euro heeft, heel veel geld, en hij geeft niks, is dat veel schandaliger. Als iemand een klein beetje van God weet en hij zondigt is dat erg, als iemand veel meer van God weet, u, jij, ik, en je zondigt, is dat veel erger.

O, kerkmens, kom tot Christus. Kom tot Zijn gerechtigheid. Weg met die gerustheid dat ik het best goed weet en beter weet dan zoveel anderen tegenwoordig. Weg met dat gevoel dat anderen dichter bij Gods toorn staan dan ik. Wég met die blokkade die je tegenhoudt om tot Jezus te komen. Juist dat je beter weet, maakt het des te erger. Dat je het meer verborgen doet, maakt het echt niet minder. Dat je het op andere gebieden doet, maakt het niet beter. Dat je daardoor de kerk laat inslapen, roept Gods toorn over je op. O, kom tot Christus. Denk nooit: anderen hebben dat harder nodig dan ik. Kom tot Christus. Blijf niet van Hem weg, dan kom je om, met alles wat je weet van de wet en al.

2 niet steunen op de besnijdenis/doop

Paulus ziet nog een blokkade. Nog een gedachte waardoor mensen niet tot Jezus komen. Vanaf vers 25. Dat zij besneden zijn, de Joden in zijn dagen. Vandaag zeggen we ook: dat wij gedoopt zijn, als

christenen. Dat is wel heel wezenlijk voor een Jood: besneden te zijn. En voor een christen is het heel wezenlijk, gedoopt te zijn. Maar: dat is niet het doorslaggevende. Jood betekent: Godlover. Zou dat hem puur zitten in de besnijdenis en verder niet? Christen betekent: gezalfd, net als Christus, bediend door en lijkend op Hem. Zou dat hem puur zitten in gedoopt te zijn? Of is iemand die God dient al is hij niet besneden en gedoopt niet veel meer een Jood, een christen? Ja, zegt Paulus in vers 29. Die is een Jood die het in het verborgen is, in zijn hart. Die is een christen, een gedoopte, die het in het verborgen is, in het hart.

Het gaat in het besneden of gedoopt zijn om het innerlijk. Om wat je in eerste instantie niet ziet als mens. Want kijk, dat uiterlijke, dat kun je altijd wel nadoen. Daar hoeft je niet bekeerd voor te zijn. Hoe streng je het ook neemt, stel je je in zou voeren, op zondag mag je niet de deur uit, alleen naar de kerk, verder niet, nou ja, op zich als dat per se moet kun je je daaraan wel houden, ook al ben je onbekeerd. En dat geldt voor alle dingen die je bedenkt. Die kun je, als het moet, dan ook nog wel houden als je niet bekeerd bent.

Maar daarom zit de ware godsdienst allereerst van binnen. De besnijdenis van je hart. Niet van je voorhuid, maar van je hart. Want als je besneden werd, werd er wat weggehaald, weggesneden, een stukje huid, een stukje vel. Maar de ware besnijdenis is dat er iets anders wordt weggehaald: de hardheid van je hart, de verkleefdheid aan de zonde. Dus het gaat er om dat je hart besneden wordt. Dan krijg je berouw over de zonde, dan krijg je verdriet over je verkeerdheid. Dat krijg je liefde tot God en verlangen naar Zijn Aangezicht. Zoals de catechismus ergens zegt: een hartelijk leedwezen dat we God door onze zonde vertoornd hebben en daarom de zonde haten, en een hartelijke vreugde in God door Christus en verlangen Hem te dienen. Dan is niet alleen je voorhoofd gewassen met de doop, maar dan is je hart gewassen met Jezus bloed en Geest.

En zonder dat: is dan mijn gedoopt zijn genoeg? Is dan dat ik ernaar leef, en dat me eraan houdt voldoende? Nee! Dat is geen vermindering maar verzwaring van mijn schuld en Gods toorn. Want dan ben ik gedoopt, ik ben door God omringd met Zijn goedheid en verbond en woorden, ik ben door God verzegeld dat Hij het doen kan en wil, en toch, en toch dien ik Hem niet, bekeerde ik me niet.

O kerkmens, kom tot Christus! Alleen Zijn gerechtigheid voldoet. Alleen Zijn gerechtigheid is wat God vraagt. Gedoopt maar onbekeerd is nooit en voor niemand afdoende geweest. Je hebt Christus en Zijn

gerechtigheid nodig. Wég met dat vertrouwen op je doop en je ernaar leven! Wég met vertrouwen op je vorm en je horen bij het verbond. Kom tot Christus, blijf niet van Hem vandaan. Dan kom je om! Met doop en al!

Trouwens: hoe denk je eigenlijk ooit te komen aan innerlijke bekering? Aan verdriet over de zonde en vreugde in God en in Zijn wet? Hoe denk je daaraan te komen? Ja. Je kunt komen aan angst voor de hel, dat lukt nog wel. Je kunt komen aan ijver in het doen van Gods geboden omdat je je best wilt doen, omdat je goed voor de dag wil komen, omdat je niet verloren wilt gaan. Ja, daar kun je allemaal wel aan komen. Met dit of met dat. Maar hoe zul je ooit komen aan waar het God om gaat? Geen angst voor de hel, maar verdriet omdat je God bedroefd hebt? Geen ijver voor de wet, maar vreugde in God en in Zijn nabijheid neer? Hoe zul je daar ooit aankomen.....anders dan door de gerechtigheid van Christus! Die zorgt ervoor dat je God liefkrijgt, dat je naar Hem gaat verlangen, dat je verdriet krijgt over je zonde. Dat krijg je alleen door de gerechtigheid van Christus! O kerkmens, kom tot Hem, kom tot Christus. Blijf niet van Hem weg, want daarmee kom je nooit aan wat je moet hebben.

3 niet (op een verkeerde manier) steunen op Gods trouw

Nog een blokkade. Waardoor mensen, kerkmensen, niet komen tot de gerechtigheid van Christus. Dat is vertrouwen op Gods trouw. Wat is daar mis mee? Als je het op de verkeerde manier doet, heel veel.

In hoofdstuk 3 vers 1-3 zegt Paulus: wat is het nut van het Jood zijn dan? Als je kennis van de wet je niet redt, als je besnijdenis je niet redt, wat heb je er dan nog aan? Nou, in elk geval dat de woorden Gods je zijn toevertrouwd. De hele Bijbel van het Oude Testament toen. Gods belofte aan Abraham gedaan. Ik zal u tot een God zijn en uw zaad na u. En dat blijft van kracht. God blijft trouw aan Zijn belofte. Ook voor Israël, dat is nog een heel punt, wat in hoofdstuk 9 tot 11 verder uitgewerkt wordt. Maar: God is trouw.

In vers 5 tot 8 voert Paulus stemmen in van Joden die zeggen: nou, God is toch trouw? Dan komt het toch wel goed met ons? Dan kan Hij ons toch niet straffen? Toch niet eeuwig op ons toornen? Ja, dan is het toch zelfs zo, dat als wij zondigen, en Paulus, u zegt dat wij dat ook doen, erger doen zelfs dan heidenen, nou, dan kan Gods trouw toch des mooier schitteren? Dan kan God toch des te beter laten zijn hoe groot Zijn trouw is? Dan hoeven wij op grond van Gods trouw echt niet bang te zijn dat het verkeerd afloopt met ons.

En daar tussenin, in vers 4 en aan het eind, in vers 8, heeft Paulus al gezegd hoe het echt zit met Gods trouw. Gods trouw sluit Zijn straffen niet uit, maar in. Gods trouw is niet in strijd met Zijn oordelen. Dat zei David in Psalm 51 ook al. God is recht als Hij oordeelt, God heeft het gelijk aan Zijn kant, als Hij straft. Want wat betekent Gods trouw?

Gods trouw aan Zijn belofte van Genesis 17:7 Ik zal u tot een God zijn en gij zult Mij tot een volk zijn. Dat betekent niet dat God de zonde wel door de vingers ziet en er zo'n punt niet van maakt. Zondig je? Och, geeft niks, Ik blijf wel trouw. Nee, Gods trouw betekent: ik straf de zonde. Zeker en heilig en rechtvaardig. Maar: ik straf de zonde aan Mijn Eigen Zoon. Zo schittert Mijn trouw, Mijn trouw aan Mijn belofte: dat Ik die houdt al kost het Mij Mijn Zoon.

Vergelijk het eens hiermee. Ik beloof iemand dat ik volgende week om tien uur in mijn huis koffie met hem zal drinken. Dat zal ik doen. Maar die persoon die pleegt een misdaad, wordt vastgezet en mag alleen tegen een losgeld van 100.000 euro een dag de cel uit. Wat zal ik dan zeggen? Ja, nu acht ik me ontslagen van mijn belofte om bij mij thuis koffie met je te drinken. Dit is een totaal andere situatie dan toen ik het beloofde, je begrijpt wel dat ik me nu niet gebonden weet aan mijn belofte. Maar God is zo trouw, zo trouw aan Zijn belofte. Om die te vervullen zijn profeten niet genoeg, koningen niet genoeg. Israël zondigt en keert zich af van God. Alleen de prijs van het bloed van Zijn Zoon kan dat nog waarmaken. En dat doet God. Dat is Hem niet te veel. Hij blijft trouw aan Zijn belofte al kost Hem dat Zijn Zoon. Zo trouw is God. Maar dan begrijp je wel, dat als ik deze Zoon afwijs, als ik deze Jezus verwerp, dat ik dan Gods toorn zal ondervinden. Dan is God trouw aan Zichzelf, aan Zijn rechtvaardigheid. Dan toornt Hij verschrikkelijk. Dan zal Hij straffen met de hoogste straf, de eeuwige straf, Zijn toorn. Dan is een beroep op Gods trouw precies in mijn nadeel. Dan moet ik niet denken dat ik met een beroep op Gods trouw mezelf er wel uit red. God straft de zonde. Aan Zijn Zoon, of aan u.

O kerkmens, u, jij hebt de gerechtigheid van Christus nodig. Weg met dat verkeerde misplaatste vertrouwen op Gods trouw. Vertrouwen buiten Christus om, vertrouwen buiten bekering om. Kom tot Christus en Zijn gerechtigheid. Steun niet op Gods trouw buiten Christus om. Steun niet op een gevoel, op een losse tekst, op een Bijbels begrip buiten Christus om. Vertrouwen op God zonder de gerechtigheid van Christus is een illusie, een luchtspiegeling die verdwijnt. Elke vorm van vertrouwen die je van Christus vandaan laat blijven is schadelijk en bedrieglijk.

Want Gods trouw houdt niet in dat Hij de zonde door de vingers ziet, maar straft aan Zijn Zoon. Zonde verdient straf. Gods wraak, denk

aan zondagmorgen uit Nahum. Buiten Christus gerechtigheid steun ik op drijfzand. Gods trouw sluit de straf op de zonde in.

Dat beseftte David in Psalm 51. Toen David had gezondigd. En God hem aankondigde dat het kind zou sterven en dat het zwaard van zijn huis niet wijken zou. Toen beleed David: dat is mijn schuld, ik heb gezondigd. Als U mij straft is dat rechtvaardig, dan hebt U het gelijk en het recht aan Uw kant. U treft geen blaam HEERE. Het is aan mij te wijten als ik verloren ga, het is mijn eigen schuld dat ik onder Uw toorn lig.

O kerkmens, ga tot Christus. Neem Zijn gerechtigheid in ontvangst. Dan doe je dat in de erkenning dat je geen recht hebt, dat God recht is dat Hij op je toorn. Niet als een vijver waarin je moet blijven hangen. Waarin je moet berusten. Waarin je zou moeten blijven. Maar als stroom naar Jezus toe. Als een stroom die je uitdrijft naar Christus. Van Jezus vandaan blijven? Nooit. Van Jezus afblijven? Nee! Dan ga ik verloren en terecht.

Zij zullen bevende komen tot de HEERE en Zijn goedheid. Bevende: hoe is het mogelijk? Dat het voor mij kan? Bevende: er is niets natuurlijk en niets vanzelfsprekends aan en in. Kent u dit, kennen wij dat? Zo komen tot Christus. En als ik dan verloren ga, is dat rechtvaardig, dan wordt Gods rechtvaardigheid verheerlijkt. Dan werpt dat geen smet op Zijn volmaaktheid. Integendeel. Maar HEERE, U hebt het recht ook aan Uw kant als mij genadig bent. Dan wordt Uw recht nog meer verheerlijkt. Dan glanst Uw recht in het zonlicht van Uw genade nog veel meer. Dan schijnt op het zwaard van Uw recht de zon van Uw genade en dan glanst het nog meer! Uw recht wordt het meest verheerlijkt als U mij om Christus wil aanneemt.

Gemeente, we kennen de wet. Beter dan de meeste Nederlanders. Maar steun daar niet op. We zijn gedoopt, maar steun daar op zich niet op. We weten van Gods trouw, maar steun daar niet misplaatst op. Kom tot Christus en tot Zijn gerechtigheid. Iedereen heeft dat nodig. Denk toch niet dat u daar de enige uitzondering op bent. Laat toch ieder het van harte zeggen: geef mij Jezus of ik sterf, buiten Hem geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.

Amen